

Az előterjesztés elkészítésében közreműködött: Kovács Imréné osztályvezető, Kozák Erika gyámhivatal vezető,
Zsitvay Katalin intézményvezető és Soósné Kuti Henrietta ügyintéző

...../2012.

Beszámoló

az önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében meghatározott tartalommal. Az értékelést a képviselő-testületi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, mely a kézhezvételtől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának javaslatait, és állásfoglalásáról, illetve ennek kapcsán tett intézkedéseiről tájékoztatást ad.

A beszámolóban bemutatásra kerülnek:

- az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok bemutatása;
- a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer,
- a település demográfiai mutatói,
- a pénzbeli és természetbeni ellátások,
- a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, a bölcsőde,
- a jegyzői hatáskörbe tett gyámhatósági intézkedések,
- Hatvan Város Gyámhivatala hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatok,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai,
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok,

- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok

Magyarország Alaptörvényének XVI. cikke kimondja:

„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

Külön rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben került meghatározásra:

"8. § (1) A települési önkormányzat feladata (...) az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás (...).

(4) A települési önkormányzat köteles gondoskodni az egészséges ivóvízellátásról, az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról és nevelésről, az egészségügyi és a szociális alapellátásról,”

2. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvényben került meghatározásra:

"1. § (1) Az állam – önmagukban vett méltóságuk és értékük miatt is – védi a család és a házasság intézményét.

(2) A rendezett családi viszonyok védelme különös jelentőséggel bír a testi, a szellemi és a lelki egészség megóvása érdekében.

2. § (1) A családok támogatása a szociális rászorultság alapján működtetett ellátórendszertől elkülönül. Az állam elsősorban a gyermekek felelős felneveléséhez járul hozzá támogatások formájában. Az állam törekszik arra, hogy a kiskorú gyermeket nevelő családok számára az otthonteremtés és a lakhatás feltételeit biztosítsa.

4. § (2) Az állam a kiskorú gyermek napközbeni gondozásához, felügyeletéhez kapcsolódó, a családok igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások nyújtásával segíti a gyermeket nevelő szülő foglalkoztatásban való részvételét.

A 3. pontban a szülői kötelezettségek és jogok, míg a 4. pontban a családban élő gyermek kötelezettségei és jogai kerültek meghatározásra."

3. A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint (...) a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A Gyvt. II. Fejezete magában foglalja az alapvető jogokat és köteleességeket: gyermeki jogok, gyermeki jogok védelme, szülői jogok és köteleességek, a III. Fejezet pedig tartalmazza a gyermekek védelmének rendszerét.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer

A kötelező tartalmi követelmények több ellátórendszert ölelnek fel, melyek a gyakorlati munka során a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásában fokozatosságot jelentenek. Az első lépcső a kötelező jelzőrendszerek: védőnő, házi gyermekorvos, házi orvos, bölcsőde, óvoda, iskola. Ezt követik a segítők: családsegítő, gyermekjóléti, nevelési tanácsadó. Végül a hatóságok: jegyzői gyámhatósági intézkedések, szabálysértési intézkedések, rendőrhatalósági intézkedések, gyámhivatali intézkedések.

Az 1. melléklet Hatvan város jegyzőjének gyámhatósági munkáját, a 2. melléklet a Szivárvány Szociális, Gyermekejóléti és Egészségügyi Intézmény gyermekejóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátás munkáját, a 3. melléklet a Városi Gyámhivatal 2011. évi munkájáról szóló beszámolót tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az Önkormányzat 2011. évi gyermekejóléti és gyermekevédelmi feladatainak ellátásáról készült előterjesztést szíveskedjék megvitatni, és a következő határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja az önkormányzat 2011. évi gyermekejóléti és gyermekevédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót, jelen határozat 1., 2. és 3. számú melléklete szerinti tartalommal.

Határidő: 2012. május 31.

Felelős: Hatvan város jegyzője a Hatósági Iroda útján

H a t v a n, 2012. április 16.

dr. Szikszai Márta
jegyző

B e s z á m o l ó

az önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

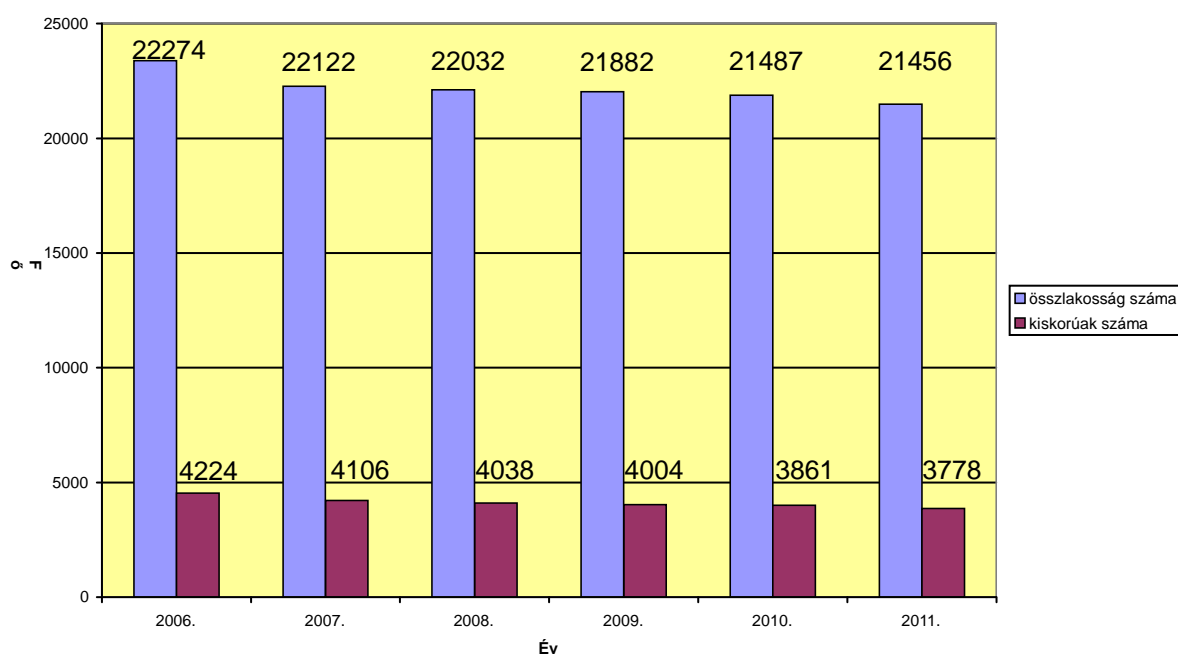
Hatvan Város Önkormányzatának 2011. január 1. és 2011. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége a hatályos jogszabályok szerint.

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Hatvan város állandó lakosainak száma 2011. december 31-i legyűjtés alapján 21456 (2010-ben 21487 fő), ebből 0-18 éves korosztály közötti kiskorúak száma 3778 fő.

A népesség adatai az elmúlt években az alábbiak szerint változtak:

Összlakosság és kiskorúak számának változása (2006-2011.)

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az Önkormányzat a kötelező feladatain túlmenően önként vállalt feladatként:

- a. teljes összegű tankönyvtámogatást biztosít
2011. évben: 1585 gyermeknek 24.075 eFt összegben;
- b. úszásoktatást biztosít
óvodai nagycsoportosok, általános iskolások (önkormányzat által fenntartott általános iskola és az Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola tanulói) számára 2011. évben 57.033 eFt összegben;

- c. a felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók részére a Bursa-Hungarica ösztöndíj rendszeren keresztül nyújt támogatást, 2011. évben 30 hallgatónak 1.060 eFt összegben;
- d. helyi rendelet alapján Hatvan városban lakó újszülöttek részére életkezdési támogatást biztosít
2011. évben 108 gyermeknek 4.320 eFt összegben;
- e. nyári gyermekétkeztetést biztosít
2011. évben 125 gyermek állami támogatása: 1.241 eFt volt, az önkormányzat 2.271 eFt összegben biztosított támogatást;
- f. méhnyakrák elleni védőoltást biztosít
2011. évben 79 leány gyermeknek 4.242 eFt összegben;
- g. gyümölcs és iskolatej biztosítása az általános iskola 1-4. osztályos gyermekeknek
(az adatok 2011. szeptember 1-től 2011. december 31-ig vonatkoznak)
gyümölcs: 1.138 eFt, iskolatej: 3.551 eFt összegben;
- h. nyelvvizsga díjának visszatérítése, azon általános iskolások számára, akik a 8. osztály befejezéséig sikeres alapfokú C, bármilyen középfokú, vagy bármilyen felsőfokú nyelvvizsgát tesz
2011-ben 19 gyermek 350,5 eFt összegben;
- i. 2011. december 6-tól 2012. február 26-ig az óvodások, általános iskolások és középiskolások számára kedvezményes korcsolyázási lehetőség biztosítása.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Pénzbeli ellátások

2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a gyermekeket kedvezmények igénybe vételére jogosítja, pl. 2011. évben bölcsődés és óvodás gyermekek, valamint az általános iskola 1-8. osztályos tanulói az étkezést térítésmentesen vehetik igénybe, évente két alkalommal pénzbeli támogatásra jogosultak. A kedvezményt abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, ha gyermeket egyedülálló, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos, illetve nagykorúvá vált gyermek esetében, ha nappali oktatásban vesz részt, a 140 %-át, feltéve, hogy a család a vonatkozó jogszabályban meghatározott vagyonnal nem rendelkezik. Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2011. évben 28.500,- Ft, így az értékhatar 37.050,- Ft/fő, illetve 39.900,- Ft/fő volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma

2010. év	2011. év
706 fő	886 fő

Ez a növekedés arra vezethető vissza, hogy a családok szociális, anyagi helyzete (pl.: egyik vagy mindkét szülő munkanélkülisége) a 2010. évhez képest romlott.

Az elmúlt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre benyújtott kérelmek vonatkozásában 2 esetben került sor elutasításra, mivel a kérelmek a törvény előírásainak nem feleltek meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 9.889 eFt kiadást jelentett a 2011. évben, mely a központi költségvetésből visszaigénylésre került.

2.1.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint. Havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a, 2011-ben 6.270,- Ft

Ilyen támogatás megállapítása iránt kérelem nem érkezett.

2.1.3. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályait a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II. 29.) önkormányzati rendelet tartalmazza. E rendelet értelmében támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve 3 vagy több gyermeket nevelő, illetve tartósan beteg gyermeket nevelő család esetében a 120 %-ot, nyugellátásban részesülő szülő esetében a 110 %-ot. A 2011. évben támogatásban 624 gyermek részesült, e célra felhasznált összeg 3.274 eFt volt.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapításra benyújtott kérelmek közül 2 esetben került sor elutasításra, mivel a kérelmek a jogszabályi előírásnak nem feleltek meg.

2.1.4. Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése

A gyermektartásdíj állam általi megelőlegezésére a gyámhivatal a tartásdíj fizetésére kötelezett vagyonára irányuló eredménytelen végrehajtást követően tud sort keríteni.

2011-ben 14 esetben került sor az állam általi gyermektartásdíj megelőlegezésére. Ismételten megelőlegezésre került a tartásdíj összege (3+3 év) 1 esetben. 2011-ben 2.797 eFt került kifizetésre, mely a központi költségvetésből minden hónapban visszaigénylésre került.

2.1.5. Otthonteremtési támogatás

A gyámhivatal a jogosult fiatal felnőttnek otthonteremtési támogatást állapít meg. Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti nevelésből kikerült fiatal felnőttek lakáshoz jutását, tartós lakhatásának megoldását elősegítse. A támogatás mértéke a nevelésben eltöltött évekhez és az igénylő vagyoni helyzetéhez igazodik. Ilyen kérelmet 2 fiatal felnőtt nyújtott be 2011-ben, részére 4.877 eFt került kifizetésre, mely a központi költségvetésből visszaigénylésre került.

2.1.6. Óvodáztatási támogatás

2008. július 1-től új jogintézmény került kialakításra és beépítésre a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénybe óvodáztatási támogatás elnevezéssel.

A települési önkormányzat jegyzője annak a szülőnek, akinek gyermeke gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül és a gyermekét negyedik életévének betöltése előtt beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról pénzbeli támogatást folyósít.

Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül – a szülő nyilatkozata alapján - az a gyermek, akinek szülei gyermekük három éves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A pénzbeli támogatás összege: 2011. évben gyermekenként első alkalommal 20.000,- Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000,- Ft. 2011-ben 4 gyermek után került 20.000,- Ft (összesen: 80 eFt), második alkalommal 28 gyermek után került 10.000,- Ft (összesen: 410 eFt) kifizetésre, mely visszaigénylésre került.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a megelőlegezett gyermektartásdíjat, az otthonteremtési támogatást és az óvodáztatási támogatást tehát a központi költségvetés terhére folyósította az önkormányzat.

2.2. Természetbeni ellátások

2.2.1. Közgyógyellátás

259 fő kiskorú gyermek rendelkezik alanyi jogon érvényes közgyógyellátási igazolvánnyal, aki után szülője, más törvényes képviselője, eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy a kiskorú gyermek a szakellátás keretén belül van elhelyezve (pl. átmeneti nevelt, tartós nevelt).

2.3. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetésről Hatvan Város Önkormányzata a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az önkormányzat fenntartásában működő bölcsőde saját konyhával biztosítja a gyermekek étkeztetését. Az önkormányzat - a fenntartásában működő óvodák, általános iskolák és a Damjanich János Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium vonatkozásában - a Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. által működtetett konyha által elkészített ételt kiszállítással – helyszínen melegítő konyhás rendszerrel - biztosítja a gyermekek étkeztetését. (A Bajza József Gimnázium és Szakközépiskolában, valamint a Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolában nem részesülnek a diákok étkeztetésben.)

A gyermekétkezésben résztvevő gyermekek és tanulók – a középiskolai létszámban a 18 éven felüli fiatal felnőttek is vannak - **2011. év normatív elszámolása** az alábbiak szerint alakult

Étkező gyermekek száma				
Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
57	489	951	26	1523

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
Teljes térítést fizet	42	292	479	9	822
50%-os kedvezményben részesül	6	78	159	17	260
100%-os kedvezményben részesül	9	119	313	-	441
Mindösszesen	57	489	951	26	1523

A kollégiumi férőhelyek száma 100, az ellátást igénybevevők száma: 26 fő, akik étkezésben is részesülnek.

Hatvan város területén működik még a Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Szakiskola is, mely intézmény fenntartója a Heves Megyei Intézményfenntartó Központ. Az intézményben 74 gyermek étkezik, ebből 50%-os kedvezményben részesül 34 fő, 100%-os kedvezményben részesül 40 fő. Ezen intézménybe nemcsak hatvani lakosú gyermekek járnak és étkeznek, hanem a kistérségi településekről bejáró gyermekek is.

Hatvan város területén működik – de a fenntartó nem Hatvan Város Önkormányzata - középiskolai intézményként a Grassalkovich Antal Gyakorlatközpontú Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája, valamint a Gróf Batthány Lajos Alapítványi Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola, mely iskolákban gyermekétkeztetés igénybevétele nincs lehetőség.

Hatvan városban működő közoktatási intézmények gyermekétkeztetését nemcsak hatvani gyermekek, tanulók, hanem a környező településekről bejáró gyermekek, tanulók is igénybe veszik. A fenti adatokban tehát az intézményekben étkezést igénybe vevő gyermekek létszáma található.

Szociális nyári gyermekétkeztetés

Hatvan Város Önkormányzata az elmúlt évben is vállalta, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nyári étkeztetéséről gondoskodik. 2011. június 16-tól 2011. augusztus 31-ig 125 gyermek részesült szociális nyári gyermekétkeztetésben. Hatvan Város Önkormányzata saját költségvetéséből az étkezés díjának 65 %-át biztosította, az állami támogatás 35 % volt.

Az igények felmérését a hatvani Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat, az étkezés zavartalan lebonyolítását a Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. végezte. A szülők a gyermekek ebédadagjait az újhatvani és óhatvani általános iskolák konyháján vehették át.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat részletesen a Gyvt., továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

A városban a gyermekjóléti alapellátásoknak megfelelő intézményrendszer a jogszabályoknak megfelelően épül fel.

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Gyermek napközbeni ellátása
  - Bölcsőde
  - Óvoda
  - Iskolai napközi otthon
- Gyermek átmeneti gondozása
  - Helyettes szülői hálózat
  - Gyermek átmeneti otthona – Egri Kistérségi Többcélú Társulással kötött szerződés alapján egy gyermek részére

2011-ben a gyermek átmeneti gondozásába (helyettes szülőhöz kihelyezés vagy gyermek átmeneti otthonában helyezés) egy gyermeket sem kellett elhelyezni.

A fenti feladatok ellátásának szervezése az alábbi formában történik:

Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény

- Bölcsődei ellátás
- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Helyettes szülői hálózat

Önkormányzat és a Római Katolikus Egyházközség által fenntartott intézmények

- Óvoda (Újhatvanban: 4, Óhatvanban: 4)
- Iskolai napközi otthon (Újhatvanban: 1 önkormányzati fenntartású, 1 egyházi fenntartású, Óhatvanban: 3)

A gyermekjóléti feladatok közül a gyermek napközbeni ellátásában a nevelési, oktatási intézmények is közreműködnek (óvodai, iskolai napközi otthoni ellátás), melynek működését alapvetően a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szabályozza. Az itt folytatott gyermekjóléti tevékenység szervesen kapcsolódik a közoktatási feladatokhoz. Az óvodák, iskolák vezetőivel és gyermekvédelmi felelőseivel kialakult és jól működik a jelzőrendszer. A gyermekjóléti szolgálatnak valamint a jegyzői gyámhatóságnak adott esetekben jelzéssel élnek.

A **bölcsődei ellátás, a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermek átmeneti gondozása helyettes szülői hálózat** terén végzett gyermekjóléti tevékenységet a hatvani Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény beszámolójának 2. melléklete tartalmazza.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A Gyvt. a gyermekek védelmét, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenységként definiálja. A gyermekek védelmét a pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodás keretébe tartozó alapellátásokon túl a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági tevékenység célja a gyermekvédelmi rendszer közreműködésével a gyermek családban tartása a preventív hatósági tevékenységgel.

A Gyvt. szerint „A veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.” A veszélyeztetett gyermekek számára - családi életük tartós, működési zavaraihoz adódóan, érdekükben – gyakran hatósági intézkedés szükséges, mert a testi, az értelmi, az érzelmi vagy az erkölcsi fejlődésük nem biztosított.

A Gyvt. a veszélyhelyzet elhárításának érdekében a következő intézkedésekre ad lehetőséget:

- alapellátás,
- védelembe vétel,
- védelembe vétel mellett a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása,
- védelembe vétel mellett az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése.

2011. évben nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 118 fő, mely az előző évhez képest 31 fővel csökkent.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a védelembe vétel,
- a családbafogadás (gyámhivatali hatáskör),
- az ideiglenes hatályú elhelyezés (jegyzői, gyámhivatali hatáskör, vagy a törvényben meghatározott egyéb szervek hatásköre),
- az átmeneti nevelésbe vétel (gyámhivatali hatáskör),
- a tartós nevelésbe vétel (gyámhivatali hatáskör),
- a nevelési felügyelet elrendelése (gyámhivatali hatáskör),
- az utógondozás elrendelése (gyámhivatali hatáskör),
- az utógondozói ellátás elrendelése (gyámhivatali hatáskör).

A gyámhatóságon iktatott ügyiratok száma 2011. évben összesen 2227 volt, melyekből a közvetlenül megtámadható döntések száma: 95 határozat és 32 végzés. A döntések ellen egy esetben nyújtottak be fellebbezést, a felettes szerv az elsőfokú döntést helybenhagyta.

4.1. Védelembe vétel

A védelembe vétel olyan hatósági beavatkozás, amely elsősorban a prevenciót, a gyermek családban tartását szolgálja. Az alapellátás és a védelembe vétel közötti különbség, hogy a védelembe vétel hatósági eljárás, amelynek keretében a szülő, illetve a gyermek kötelezhető a veszélyeztetettségi okokat kiváltó tényezők (pl.: magatartási problémák, alkoholizmus, nem megfelelő gondozási tevékenység, szülői egészségi, higiéniai elhanyagolás stb.) megváltoztatására, a helyes magatartás, viselkedés kikényszerítésére.

2011. évben 21 gyermek esetében került sor a védelembe vételére a következő okok miatt:

a gyermekek oldalán megnyilvánuló magatartási probléma:

- iskolai mulasztás (az iskoláztatási támogatás felfüggesztése),
- gyermeknek felróható magatartási probléma,
- gyermek- és fiatalkorú által elkövetett bűncselekmény,
- gyermek- és fiatalkorú által elkövetett szabálysértés,
- környezeti okok,

a szülőnek felróható viselkedés miatt:

- családban történő veszekedés,
- alkoholizmus,
- gyermek elhanyagolása,
- tankötelezettség biztosítanak elmulasztása.

2011. december 31-én a nyilvántartott védelembe vett gyermekek száma 27 fő:

- környezeti okok miatt 5 fő, (2010-ben 4 fő),
- szülőnek felróható magatartási ok miatt 3 fő, (2010-ben 10 fő),
- gyermeknek felróható magatartási ok miatt 12 fő, (2010-ben 11 fő),
- gyermek által elkövetett bűncselekmény miatt 7 fő (2010-ben 9 fő).

A családok száma, amelyekben a védelembe vett kiskorúak élnek: 25 (2010-ben 16)

Tárgyévben nyilvántartásba vett, védelembe vett kiskorúak száma: 21 fő (2010-ben 28 fő)

- Gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján védelembe vett kiskorúak száma: 4 fő,
- Más szerv jelzése alapján védelembe vett kiskorúak száma: 17 fő.

Kiskorúak száma, akiknek védelembe vétele a tárgyévben megszűnt: 28 fő (2010-ben 14 fő)

- Nagykorúvá válás miatt: 8 fő,
- A gyermek családban történő nevelkedése védelembe vétel nélkül is biztosítható: 10 fő,

Védelembe vettek megszűnése illetékváltozás miatt: 10 fő.

A települési önkormányzat jegyzője – kérelemre bármikor, hivatalból évente – felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát. A védelembe vétel felülvizsgálata során a fentiekben felsorolt megszüntetési eseteket kivéve a védelembe vétel fennmaradt.

Összességében elmondható, hogy a védelembe vett kiskorúak száma a 2010-es évhez képest csökkent.

2011. évben 12 (2010-ben 31) gyermek esetében nem került sor védelembe vételre, mert a gyermek veszélyeztetettsége nem állt fenn, vagy a hivatal felé jelzett probléma alapellátás (gyermekjóléti szolgáltatás) keretében kezelhető volt.

4.2. Családi pótlék természetbeni megállapítása

A Gyvt. szabályozása szerint a települési önkormányzat jegyzője – a védelembe vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembe vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat legfeljebb hat hónap időtartamra, mely ismételten elrendelhető.

A gyermekjóléti szolgálat javaslatot tehet a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására pénzfelhasználási tervvel és eseti gondnok személyére vonatkozó javaslattal.

A családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználása különösen: ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet és a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök.

2011-ben ilyen javaslat nem érkezett a gyermekjóléti szolgálat részéről, valamint hivatalból sem került ilyen irányú vizsgálat megindítása a szolgálat felé.

4.3. Iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése

2010. szeptember 1-jétől a Gyvt-be új szabályozás – az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése - került beiktatásra.

A szabályozás szerint a közoktatási intézmény igazgatója jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes (a gyermek életvitelszerű tartózkodási helye szerinti) jegyzőnek, hogy a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanévben elérte a tizet. A jegyző végzést hoz, amelyben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját arról, hogy az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után elrendeli az iskoláztatási támogatás teljes összege folyósításának felfüggesztését, valamint a védelembe nem vett gyermek esetén a gyermek védelembe vételét.

2011. évben 34 esetben került sor a tájékoztató végzés meghozatalára, 3 esetben illetékesség hiánya miatt a jelzés megküldésre került az illetékes hatóságnak.

A közoktatási intézmény igazgatója jelzi az illetékes jegyzőnek, ha a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanévben elérte az ötvenet. A jelzéssel egyidejűleg megküldi a tankötelezettség nem teljesítésének okait és a tankötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése határozatlan időre szól, védelembe nem vett gyermek esetén el kell rendelni a védelembe vételét és ezzel egyidejűleg az iskoláztatási támogatás összegének - az önkormányzat részére - a Magyar Államkincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára történő utalásáról is rendelkezni kell. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén az iskoláztatási támogatás összege a fent említett folyószámlán gyűlik addig, amíg a felülvizsgálat során vizsgált

időszakban (3 tanítási hónaponként, a jogszabályban felsorolt egyéb esetekben, valamint tanév végén) a gyermeknek egyetlen igazolatlan mulasztása is van. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetén a felfüggesztés időtartama alatt az iskoláztatási támogatás teljes összegét természetbeni formában kell – elkészített pénzfelhasználási terv alapján, esetei gondnok kirendelése mellett - a gyermek számára nyújtani.

Az iskoláztatási támogatásnak a gyermek szükségleteire történő felhasználása különösen: ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet és a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök.

A felfüggesztés megszüntetését követően a folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás teljes összegét – a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva – havi részletekben, természetbeni formában kell a gyermek számára nyújtani.

2011-ben jogerősen 14 gyermek iskoláztatási támogatásának felfüggesztésére került sor. A 3 tanítási hónaponkénti felülvizsgálatok során 7 gyermek esetében lett fenntartva a felfüggesztés, mert volt igazolatlan hiányzásuk. Volt olyan gyermek, akinek az iskoláztatási támogatás felfüggesztése több alkalommal felülvizsgálatra került. A 14 gyermekből 7 esetben lett eseti gondnok kirendelve és havonta történt a családtámogatási folyószámláról a kifizetés. Az eseti gondnokok minden hónapban a gyámhatóság felé benyújtották eseti számadásukat, mely 26 esetben határozattal elfogadásra került. 2011. évben megszüntetésre került a felfüggesztés: 1 gyermek magántanuló lett, 2 gyermek nagykorúvá vált, 1 gyermek esetében pedig az illetékesség megváltozott.

A közoktatási intézmény igazgatója 50 óra feletti jelzést 46 tanuló esetében küldött meg, melyből 14 esetben lett az eljárás megszüntetve: nagykorúság okán (4 gyermeknek), utólagos igazolás okán (1 gyermeknek), vagy külföldre távozás okán (7 gyermeknek), időközben magántanulóvá válás okán (1 gyermeknek), a törvényes képviselő családi pótlékban nem részesült (1 gyermeknek). 12 esetben illetékesség hiánya miatt került megküldésre az iskola jelzése az illetékes gyámhatóságnak. 6 esetben az iskoláztatási támogatás felfüggesztése iránt indított eljárás 2011. december 31-ig jogerősen nem zárult le.

4.4. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Sajnos egyre többször fordul elő, hogy a szülők közreműködése nem kielégítő a védelemben vétel során, ezért kerül sor súlyosabb gyermekvédelmi intézkedésre, így ideiglenes hatályú elhelyezésre, átmeneti nevelésbe vételre.

A törvény kimondja azt is, ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője a törvényben felsorolt személynél, nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezi el a gyermeket..

2011. évben 4 családból 5 gyermek érdekében azonnali intézkedést kellett alkalmazni, mert a gyermek felügyelet nélkül maradt, vagy a gyermek testi, értelmi, erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztető környezeti magatartás történt. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek közül 1 fő gyermekotthonban, 1 fő külön élő másik szülőnél, míg 3 fő harmadik személynél került elhelyezésre.

A gyermekvédelemben dolgozók feladata a segítségnyújtás. A szülők feladata az, hogy e segítségnyújtás mellett teljesítsék kötelezettségeiket, működjenek együtt a gyermekjóléti szolgálattal, az egészségügyi és oktatási intézményekkel, a hatóságokkal, hogy csak végső esetben kerüljön sor a gyermekek családból történő kiemelésére.

5. A gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatok

A Városi Gyámhivatal szakmai irányítását és felügyeletét a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala látja el. A városi gyámhivatal illetékességi területét a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezéséről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet határozza meg, mely szerint Hatvan városon kívül még 7 település gyámhivatali feladatait látja el.

A városi gyámhivatal hatósági intézkedéseiről szóló tájékoztatót a jelen beszámoló 3. melléklete tartalmazza.

6. A felügyeleti szervek részéről a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, megállapításai

A Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal 2011. évben a jegyzői gyámhatóságnál nem végzett ellenőrzést.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál 2011. évben szakmai ellenőrzésre nem került sor.

A Bölcsőde telephelyein 2011. évben szakmai ellenőrzésre nem került sor. 2011. augusztusában a Hajós Alfréd úti Bölcsődében a működési engedély módosítása - férőhely bővítése - miatt helyszíni szemlét tartott a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Cél az együttműködés hatékonyságának további növelése, különös tekintettel a 2012. márciusában hatályba lépett jogszabályi változásra, mely az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének és szüneteltetésének eljárási szabályokat tartalmazza.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának és okainak bemutatása

A Hatvan Városi Rendőrkapitányság 2011. február hónapban adott tájékoztatást a 2011. évben végzett munkájáról Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének. A beszámoló tartalmazza a rendőrség bűn- és balesetmegelőző munkáját. A bűnmegelőzési munkában az állampolgárok életkorára figyelemmel csoportosítva lettek a feladatok és ez alapján került megszervezésre ezen tevékenység. Az időskorúak, az egyedülállók, a nők, a gyermek- és fiatalok, a hajléktalan, valamint a fogyatékkal élő személyek a bűncselekmények elkövetése szempontjából potenciálisan veszélyeztetett csoportokat képeztek, ezért fokozott védelmükre több intézkedés történt.

Előadásokra és foglalkozásokra került sor az óvodákban, különböző szintű iskolákban, időseket gondozó intézményekben.

A bűnmegelőzési célok és figyelemfelhívások az illetékességi területen működő helyi televíziókban, a Dió Rádióban, valamint önkormányzati kiadványokban, a Heves Megyei Hírlapban és Hatvan és környéke kistérségi információs folyóiratában, a Zagyva-völgye című lapban történő megjelentetéssel teljesítésre kerültek.

A Városi Baleset-megelőzési Bizottság az általános iskolákban rendszeres propaganda tevékenységet folytatott. A tanév kezdetén több alkalommal vettek részt szülői értekezleteken, a diákok részére pedig osztályfőnöki órák keretében tartottak előadást és

technikai bemutatót. Az ORFK megelőzési programja összeforrott az iskola rendőre programmal 2010. szeptembertől 2011. májusig, valamint 2011. szeptembertől 8 általános iskolában, több mint 500 gyermeket oktattak a kerékpáros és gyalogos közlekedés szabályairól és annak jelentőségéről. Ehhez kiosztottak ugyanannyi promóciós anyagot, a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság támogatásával. 2011. évben részt vettek a megyei középiskolás közlekedési vetélkedőn, továbbá megszervezték a felmenő rendszerű Kerékpáros Iskola Kupa helyi döntőjét, melyet a hatvani Szent István Általános Iskola nyert meg, amelynek tanulói a megyei döntőn a 4. helyet szerezték meg.

A családon belüli erőszak és áldozatvédelem területein végzett prevenciós tevékenység keretében tájékoztató és jogpropaganda előadások megtartására került sor a társszervek munkatársainak, pedagógusoknak, védőnőknek, a családsegítő szolgálat dolgozóinak bevonásával. A gyermekvédelmi szervekkel, valamint a problémakörrel érintett civil szervezetekkel napi kapcsolatban voltak a rendőrhatalóság kollégái. Konkrét ügyekben részt vettek az esetmegbeszéléseken.

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében napi feladatkörükbe tartozik az iskolák környékének ellenőrzése és a gyermekek biztonságos közlekedésének elősegítése. 2011. évben nem volt gyermekbaleset az iskolák környékén.

A fiatalkorú gyanúsítottak ellen folytatott eljárásokban védőt rendeltek ki, biztosították a törvényes képviselő részvételét az eljárásban. A törvényben előírt különös eljárási szabályokat betartották.

Gyermekek, fiatalok szabálysértők, bűnelkövetők esetében minden alkalommal a rendőrség a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a települési önkormányzat jegyzőjét értesíti, aki a védelemben vételi eljárást lefolytatja.

Az esetek többségében lopás, garázdaság, közlekedési szabálysértés, testi sértés, életveszélyt okozó testi sértés, valamint gyermekek sérelmére elkövetett bántalmazás büntette miatt érkezett jelzés.

9. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése

Hatvan városban három civil szervezet vesz részt a szolgáltatások ellátásában. A Polgárőrség a Rendőrkapitánysággal együtt a bűnmegelőzésben, a szabadidős programok biztosításában, a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a drogprevencióban, valamint a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület Áldozatvédelmi Irodája pedig a bűncselekmények áldozatainak nyújt segítséget.

Ezen szervek a jelzőrendszerben is működnek, a látókörukbe került problémát az alapellátást ellátó gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóságok felé jelzik.

H a t v a n , 2012. április 16.

dr. Szikszai Márta
jegyző

BESZÁMOLÓ

*SZIVÁRVÁNY SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
INTÉZMÉNY*

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁST NYÚJTÓ SZERVEZETI EGYSÉGEINEK

2011. ÉVI MUNKÁJÁRÓL.

BEVEZETÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzatoknak minden évben átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról.

Hatvan Városban a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a **gyermekjóléti szolgáltatás** és a **bölcsődei ellátás** a Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény gyermekjóléti alapfeladatai közé tartozik.

A gyermekjóléti szolgáltatást az intézmény **Módszertani Gyermekjóléti Szolgálata**, a bölcsődei ellátást az intézmény két telephelyén működő **Bölcsődéje** biztosítja az igénybevevők részére.

Az alábbiakban a Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat és a Bölcsőde 2011. évi munkájáról számolunk be a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal.

1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

Hatvan Városban 1997-től működik gyermekjóléti szolgálat. Az alapellátás mellett 2000-től módszertani feladatokat is ellátott Szolgálatunk Heves megyében. A kezdetektől fogva a feladatellátás közös igazgatású, többcélú intézményi formában történt, önálló szakmai és szervezeti egységként működő gyermekjóléti szolgálat formájában. (2005 – 2007. között a Napsugár Gyermekjóléti Intézmény keretein belül, 2008-tól újra a Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény szervezeti egységként.)

A szolgáltatás ellátási területe alapellátás tekintetében 2008-ig Hatvan Város közigazgatási területére terjedt ki. 2008-tól a működési terület kibővült Boldog, Csány, Kerekharaszt és Nagykökényes településekkel, ahol a Szolgálatunk által biztosított gyermekjóléti szolgáltatás meghatározott napokon, helyben érhető el.

Jelen Beszámolónk csak a Hatvanban végzett gyermekvédelmi munkánkat mutatja be, de a Szolgálat által ellátott másik négy település vezetői részére is elkészítettük a 2011. évi Beszámolókat, amelyek segítségével áttekinthetik a településeiken élő gyermekek helyzetét.

A feladatellátás személyi feltételei:

2011-ben a Gyermekjóléti Szolgálat személyi állománya 1 fő iskolai szociális munka szaktanácsadó munkatárssal bővült, így 10 fő főállású és 3 fő egyéb jogviszonyú kolléga végezte a feladat ellátását, az alábbi munkakörökben:

Főállások:

Munkakör	Létszám	Képesítés
szolgálatvezető	1 fő	szakvizsgázott szociális munkás
családgondozók	6 fő (ebből 2 fő kistérségi feladatokat lát el)	szociálpedagógus (3fő) szociális munkás (2fő) óvodapedagógus (1fő)
módszertani tanácsadó	1 fő	szociális munkás
iskolai szociális munka szaktanácsadó	1 fő	szociálpedagógus
családgondozó asszisztens	1 fő	szociális asszisztens

Megbízásos jogviszony:

Munkakör	Létszám	Képesítés
jogi tanácsadó	1 fő (heti 10 órában)	jogi végzettség
pszichológus	1 fő (heti 20 órában)	orvos, pszichoterapeuta
fejlesztő pedagógus	1 fő (heti 20 órában)	fejlesztő pedagógus

Az év során változás történt a jogi tanácsadó személyében és a módszertani feladatokért felelős családgondozó személyében is.

Tárgyi feltételek

Gyermekjóléti Szolgálatunk minden olyan tárgyi eszközzel rendelkezik, amelyek szükségesek a feladat ellátásához (önálló telefonvonalak, fax, fénymásoló, számítógépek, laptop, projektor). Az ügyfelek fogadására két helyiség áll rendelkezésre. Az iratokat zárható iratszekrényben tároljuk.

2. A szolgáltatás működésének tapasztalatai

2.1. Alapellátás

Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény a gyermekjóléti szolgálatok alapellátási feladatait négy nagy területre osztja föl.

Szolgálatunk tevékenységét ennek megfelelően ismertetjük:

✂ A gyermekek családban történő nevelése érdekében:

A feladatellátás fontos része, hogy az ügyfeleket **tájékoztatassuk** mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek a gyermek(ek) egészséges fejlődésére hatnak.

Szakembereink egész évben segítették a hozzájuk fordulókat tájékoztatással, szociális, mentálhigiénés és gyermeknevelési tanácsokkal, vagy az ezekhez való hozzájutás lehetőségének biztosításával. Családgondozóink tájékoztató munkájuk során egész évben számíthattak a Családi Tanácsadó Szolgálat társadalombiztosítási tanácsadójára, aki segített eligazodni a gyakorta változó társadalombiztosítási jogszabályokban. 2011-ben is segítettük a Szolgálat által gondozott családokat aktuális ügyeik intézésében (pl. hatósági bizonyítványok beszerzése, Tb. ügyek intézése).

A gyermekek családban történő nevelése érdekében végzett tevékenységeink közé tartozik a **gyermekek megfelelő táplálkozásának elősegítése**. Ennek érdekében 2011-ben is közreműködtünk a *gyermekek nyári étkeztetési programjának* megszervezésében és lebonyolításában. Május 16-ig felmértük az igényeket és címlistát készítettünk az Önkormányzat részére. A jogosultság feltétele a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény érvényessége volt. Ebben az évben 74 család, 125 gyermekének javasoltunk napi egyszeri meleg ételt, a nyári szünet idejére, 2011. 06. 16-tól 2011. 08. 31-ig. Az ellátásban részesülő családok nagyon örültek a lehetőségnek, mert így gyermekeik részére a nyári szünet ideje alatt is biztosított volt a főtt étel.

A jogszabály külön nevesíti a **szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák** fokozott támogatását. 2011-ben egy, nehéz helyzetben lévő anyát gondoztak munkatársaink. A válsághelyzetben lévő anya érdekében több szakember működött együtt; védőnők, vezető védőnő, karitatív szervezetek, hajléktalanokat ellátó szervezetek bevonását tette szükségessé az eset megnyugtató rendezése.

A családban történő nevelés érdekében komoly **prevenációs tevékenységet** is végez Szolgálatunk. A szabadidő hasznos és helyes eltöltésére irányuló programjaink ebben az évben is közkedveltek voltak nem csak a gyermekek, de a szülők körében is.

2 alkalommal szerveztünk foglalkozást a Szolgálat által gondozott gyermekek részére az Ady Endre Városi Könyvtárban. Az áprilisi foglalkozás témája a közelgő *húsvét*, a novemberi foglalkozáson pedig *őszi ablakdíszeket* készítettek.

2011-ben is megszerveztük a korábbi évek népszerű programjait:

Júliusban 21 fő vett részt a *jászberényi strandkiránduláson* (korábbi években megközelítette az 50 főt a résztvevők száma, de sajnos ebben az évben az időjárás ezen a napon nem kedvezett a strandoláshoz.

Augusztusban került sor a közös *születésnap* *zsúrra*. Intézményünk Idősek Klubjának udvarán 68 gyermek és 14 fő felnőtt családtagot látott vendégül Gyermekjóléti Szolgálatunk. Helyben főzött gulyásleves, Musical Club60 színvonalas zenés, táncos műsora, az elmaradhatatlan születésnap torta és apróbb ajándékok tették résztvevők és szervezők számára egyaránt felejthetlenné a napot.

Decemberben 90 gyermek vett részt a hagyományos *Gyermek Karácsonyunkon*. A rendezvénynek az Ady E. Városi Könyvtár adott helyet, az ünnepi műsort a Belvárosi Római Katolikus Egyházközség hittanos csoportjának köszönhattuk. A karácsonyi hangulatot forró, illatos teával, süteményekkel és a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai által sütött mézeskaláccsal igyekeztünk fokozni. Ebben az évben minden gyermeknek mesés könyvet és kifestő könyvet ajándékoztunk, ezzel szerettük volna felhívni a szülők és a gyermekek figyelmét az olvasás fontosságára.

Rendezvényeinkhez 2011-ben is kaptunk adományokat. A LEONI 150 e Ft pénzadománnyal, a Zombori Pékség, a Napsugár ABC és magánszemélyek tortával, süteménnyel, üdítővel, a Hatvani Volán kedvezményes busz biztosításával segítette munkánkat.

2011-ben egy sikeres **egészségfejlesztési pályázat** alprogramjaként lehetőségünk nyílt *nyári önismereti tábor* szervezni nehéz élethelyzetben lévő, 6 – 14 éves gyermekek részére.

A tábor célja az volt, hogy a gyerekek pozitív magatartási mintákat sajátítsanak el, készségeik – képességeik fejlődjenek, és a társas együttélés szabályainak megtanulása mellett a szabadidő hasznos eltöltésére is mintát kapjanak.

20 gyermek, 3 gyermekfelügyelő és 2 tréningvezető vett részt augusztus 8-tól augusztus 13-ig tartó táborozáson a parádfürdői Ifjúsági Táborban.

A táborozás első napján látogatást tettünk a gyöngyösi Állatkertbe, az utolsó napon pedig a gyöngyösi strandra.

A tábor tematikus program szerint zajlott. Minden nap két önismereti foglalkozás volt, a többi időben pedig kreatív foglalkozásokon (pólófestés, terménykép készítés), sport programokon, kirándulásokon és közös játékokon vehettek részt a gyermekek. Volt esti lepkevadászati és pizsama-parti is, ahol még táncolni és tanulhattak a lelkes vállalkozók.

A tábort egy hangulatos „beszélgetős” tábortűz zárta, ahol lehetőséget adtunk a gyermekeknek a visszajelzésre, kinek mit jelentett a tábor, miben érzi a fejlődést.

A táborozáson résztvevő gyermekek és felnőttek egyaránt nagyon hasznosnak ítélték meg az önismereti tábort.

✂ Tevékenységek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

Ezen tevékenységek sorában a legfontosabb a **jelző – észlelő rendszer működtetése**. Szolgálatunk és a jogszabály által nevesített jelzőrendszeri tagok közötti kapcsolatot **szakmai találkozók**on és **személyes megkeresések** alkalmával igyekszünk még jobban elmélyíteni.

A közös munka jó színvonalú, a jelzések – visszajelzések megfelelően működnek, a szakemberek azon vannak, hogy szakmai kompetenciájuk minden lehetőségét kihasználva segítség egymás munkáját. A jelzőrendszer tagjaitól 2011-ben összesen **228 jelzés** érkezett, megoszlását a 2. sz. *mellékelt* tartalmazza.

Gyermekeink veszélyeztetettségének megelőzését szolgálja a **Városi Gyermekvédelmi Konferencia** is, ahol a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek közösen tekintik át a településen élő gyermekek helyzetét. A helyzetértékelést célkitűzések (esetleg ajánlások megfogalmazása) is követ.

2011-ben 11. alkalommal került sor erre a szakmai tanácskozásra. A Gyermekjóléti Szolgálat működésének áttekintése mellett, a résztvevők előadást hallhattak többek között a Védőnői Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat együttműködéséről, a gyermekek részére nyújtott pszichológiai tanácsadás tapasztalatairól és sor került a Nyitott Ház Tanodájának bemutatkozására is.

2011. február 01-jétől Gyermekjóléti Szolgálatunk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett tevékenysége új elemmel, az **iskolai szociális munka** kiépítésével gazdagodott. A feladathoz 1 fő szaktanácsadói álláshelyet kapott Szolgálatunk. Az új kolléganő nagy lelkesedéssel látott a feladathoz, felvette a kapcsolatot az iskolákkal, tájékoztató anyagokat készített, előadásokat tartott az iskolai szociális munka lényegéről. Folyamatosan tartotta a kapcsolatot az iskolai szociális munka országos szervezeteivel, terveit

között szerepelt, hogy a feladatellátás Észak-magyarországi régiós központjává fejlessze a hatvani ellátást.

A feladat indulásakor minden jel arra mutatott, hogy szeptemberre kiépül az országos hálózat, majd az év második felére egyértelművé vált, hogy anyagi források hiányában a közeljövőben nem fog sor kerülni.

Munkatársunk kérdőíves módszerrel felmérést készített, a hatvani iskolák bevonásával. A kérdések több területet is érintettek, úgy mint a gyermekek társadalmi-, gazdasági háttere, étkezési – táplálkozási szokásai, napirendje, rizikómagatartás, illegális szerek használata, szexuális magatartás, társas kapcsolatok, bántalmazás.

A kérdőíveket munkatársunk a nyár során feldolgozta, az eredmény jó alapot szolgáltatott volna az iskolai szociális munka súlypontjainak meghatározásához.

Mivel az országos hálózat kiépítésére nem került sor, ezért fenntartói döntést követően, 2011. év végén megszűnt az iskolai szociális munka szaktanácsadói munkakör Szolgálatunknál.

Iskolai hiányzások

A nagyszámú iskolai hiányzások visszaszorítása érdekében 2010. második felében részletesen kidolgozásra került a hiányzások jelentési kötelezettségének rendszere és az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének szabálya. A Gyermejjóléti Szolgálat felé jelzik az iskolák, ha a tanulók igazolatlanul hiányoznak. 10 óra alatti hiányzásnál az iskola saját hatáskörben keresi a hiányzás okát, 10 óra feletti hiányzásnál a Gyermejjóléti Szolgálat is felveszi a kapcsolatot a családdal és vizsgálja a hiányzás okát. Az 50 óra feletti hiányzás esetében védelembe vételre kerül sor.

2011-ben 13 gyermek került védelembe iskolai hiányzás miatt.

Az alábbi táblázat az iskoláktól érkező jelzéseket tartalmazza, a hiányzási óráknak megfelelő bontásban:

	0-10 óra	10-30 óra	30-50 óra	50 óra	50 óra felett
Általános iskola	6	12	3	1	8
Középiskola	5	8	5	-	15
Jegyző	3	20	4	1	16
Összesen:	14	40	12	2	39
Jelzés összesen	106				

✂ A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

Szolgálatunk felé történő jelzés, a kapcsolatfelvétel, az esetek túlnyomó részében a jelzőrendszer tagjaitól indul. Egy-egy szórványos példa akad arra, hogy a fiatalok önként jön segítséget kérni.

A jelzést követően családgondozóink 3 napon belül fölkeresik az érintett családot, majd ezt követően írásban jeleznek vissza a jelzést tevőnek a tapasztaltakról és a további ellátásról. A több területen dolgozó szakemberek egy-egy veszélyeztetett helyzetű gyermek (család) problémájának megoldása érdekében **esetkonferenciák** tartásával keresik a legjobb és leghatékonyabb megoldásokat.

2011-ben 5 alkalommal került sor esetkonferencia megtartására.

A Szolgálatunk családgondozói a családban fennálló veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében folyamatos **családgondozást** végeznek. Elkészítik a családtagokkal közösen a **gondozási – nevelési tervet**, amelyben meghatározzák az elérendő célokat és az ahhoz szükséges teendőket.

Szakembereink családgondozói tevékenységük során leginkább saját lakóterükben (lakásaikon) keresik fel a gondozott családokat, gyerekeket. 2011-ben összesen **792 családlátogatást** végeztek.

✂ A családjából kiemelt gyermek visszahelyezhetősége érdekében:

A visszahelyezhetőség érdekében a családgondozó rendszeres kapcsolatot tart a családdal és a gyermekkel. A szakszolgálat a gyermek érdekeit figyelembe véve igyekszik a megyén belül elhelyezni a családjából kiemelt gyermeket. A család és a gyermek időszakos kapcsolattartásának segítése Szolgálatunk fontos feladata. A visszahelyezhetőség érdekében a családtagokkal közösen gondozási-nevelési tervet készítünk. 2011-ben 1 gyermek visszahelyezését igyekeztünk előkészíteni, de nem jártunk sikerrel.

Az elmúlt évek tapasztalatai is azt bizonyítják, hogy a szakellátásból történő hazagondozás a szülők együttműködésének hiányában nem működik megfelelően.

✂ A Gyermejjóléti Szolgálat tevékenysége a számok tükrében:

- A Szolgálat 2011. évi gondozási tevékenységét tartalmazó adatok:

Sorszám	Gondozási típus		Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Átmeneti nevelt	Utógondozás, szakellátásból kikerült gyerekeknél	Összesen a-d oszlopok
	Nem és kor		gyerekek száma				
			a	b	c	d	e
01	Fiú	0-2 éves	6	1	-	-	7
02		3-5 éves	19	2	-	-	21
03		6-13 éves	33	4	1	3	41
04		14-17 éves	33	20	-	3	56
05	Együtt (01-03. sorok)		91	27	1	6	125
06	Lány	0-2 éves	14	1	-	-	15
07		3-5 éves	16	1	-	-	17
07		6-13 éves	25	6	-	5	36
09		14-17 éves	22	3	-	2	27
10	Együtt (06-09 sorok)		77	11	-	7	95
11	Összesen (05+10 sorok)		168	38	1	13	220
12	Családok száma		105	33	1	6	145

Összehasonlításként a 2010. évi adatok: alapellátásban történő gondozás: 186 fő, védelembé vétel: 20 fő, átmeneti nevelt: 14 fő utógondozás, szakellátásból kikerült: 0 fő. Összesen: 220 fő / 140 család.

- A Szolgálat 2011. évi forgalmi adatai:

Forgalom összesítése	
Családgondozók esetszáma Hatvan	2825
Kistérségi családgondozók esetszáma	1176
Csoportforgalmi napló	285
Módszertani forgalmi napló	304
Jogász	49
Pszichológus	75
Fejlesztőpedagógus	95
Összesen:	4809

- **Adatok veszélyeztetett helyzetű gyermekekről:**

Nyilvántartásba vett veszélyeztetett helyzetű gyermekek száma:

- 2010. évben nyilvántartásban lévő	149 gyermek	94 család
- 2011. évben nyilvántartásba vett	74 gyermek	52 család
- 2011. évben lezárt eset	105 gyermek	70 család
- 2011. 12. 31-én nyilvántart. száma	118 gyermek	76 család

Veszélyeztető tényezők megoszlása (2011. december 31-én nyilvántartottak):

- anyagi:	33 gyermek	16 család
- egészségügyi:	2 gyermek	2 család
- környezeti:	44 gyermek	29 család
- magatartási:	39 gyermek	29 család
Összesen:	118 gyermek	76 család

A fenti fő okokon belül:

alkoholizmus miatt:	2 gyermek	1 család
bántalmazás – testi	1 gyermek	1 család
- érzelmi	3 gyermek	2 család
elhanyagolás – fizikai	10 gyermek	6 család
- lelki	5 gyermek	4 család
rossz lakáskörülmények	19 gyermek	8 család

Védelembe vett gyermekek száma: 38 gyermek (2010-ben 20 fő volt)

Átmeneti nevelésbe vett gyermekek száma: 13 gyermek (2010-ben 14 fő volt)

Magántanulók száma: 19 gyermek (2010-ben 21 fő volt)

- **A gyermekjóléti szolgáltatás keretében nyújtott szaktanácsadások tapasztalatai:**

A családgondozók munkájának hatékonyságát jogi-, pszichológiai és fejlesztőpedagógiai szakemberek segítik. Az alábbiakban foglaljuk össze az általuk nyújtott szolgáltatások jellemzőit:

Jogi tanácsadás: nagyon fontos szolgáltatás, hiszen ingyen juthatnak jogi segítséghez a rászoruló családok. Elsősorban családjogi-, munkajogi- és öröklésjogi problémáikkal keresik fel ügyfeleink a szakembert. 2011-ben változás történt a tanácsadó személyében és 4 hónapig szünetelt a tanácsadás. Az év második felére sikerült megszervezni és rendszeressé tenni a szolgáltatást.

2011-ben 49 alkalommal, 26 fő kért segítséget a jogi tanácsadónktól.

Pszichológiai tanácsadás: a pszichológus szakember alkalmazása kettős célt szolgál. Egyrészt családgyógyászaink számára jelent biztonságot a konzultáció lehetősége, amit folyamatosan igénybe is vesznek. Másrészt az ügyfeleinknek nagy segítség a mentális támogatás, problémáik kezeléséhez.

Sok esetben a gondozási – nevelési terv részeként javasolják a családgyógyászok pszichológiai tanácsadás igénybevételét az érintett család vagy gyermek számára. A leggyakoribb problémakör a válások kapcsán fellépő konfliktusos légkör hatása a gyermekekre, vagy az egyszülős családok speciális élethelyzetéből adódó gondok. Az iskolai magatartási problémák miatt is sok gyermeknek van szüksége segítségre. Ezeknek az eseteknek a hátterében legtöbbször a családi diszfunkció áll. Az egyéni terápiák mellett csoportos módszereket is használ a szakember.

2011-ben 75 alkalommal, 34 gyermeknek segített pszichológiai tanácsadónk.

Fejlesztő pedagógiai szolgáltatás: fejlesztő pedagógusunk heti 5 órában foglalkozik azokkal a gyermekekkel, akik fejlesztésre szorulnak. Azokban az esetekben, amikor a kognitív képességek zavarát, fejletlenségét tapasztalja, az éppen aktuális tananyag gyakoroltatása során, fejleszti a figyelmet az emlékezetet, a téri orientációt, a szem – kéz koordinációt, a gondolkodási műveletet és a szókinccset. A tanulási problémák hátterében nagyon sok esetben a tananyaggal való elmaradás található. A tananyag elemek egymásra épülnek, ezért ha egy rész elsajátítása elmarad, akkor zavar keletkezik a tanulásban. Ebben az esetben a kimaradt anyagrész pótlásában segít a szakember.

2011-ben 95 alkalommal, 36 gyermekkel foglalkozott fejlesztő pedagógusunk.

2.2. Módszertani feladatellátás rövid összefoglalása

Gyermekjóléti Szolgálatunk az alapellátási feladatok mellett módszertani központként is működött Heves megyében 2011-ben.

A módszertani tevékenység az évek során átalakult. A korábbi években nagyobb hangsúlyt kaphatott a módszertani munkában a területen dolgozó szakemberek képzése, a szakmai eljárási módok kidolgozása, a kollégák számára biztosított segítő, tájékoztató látogatások alkalmazása.

2010-től az **ellenőrzések** kerültek középpontba. Az előírt nagyszámú ellenőrzések elvégzése, az ehhez kapcsolódó jegyzőkönyvek elkészítése szinte teljes egészében lekötötte a módszertani munkára fordítható kapacitásokat. *2011-ben 30 település* gyermekjóléti szolgáltatását ellenőrizte tanácsadó kollégánk. Az ellenőrzések mellett 3 helyszínen 5 alkalommal sikerült **esetmegbeszélő csoportot** szervezni a megyében dolgozó családgondozók részére. A megbeszélések témái az iskolai hiányzások, a szakellátásból történő hazagondozás problémái, a gyermekvédelmi rendszer változásai, a családban nevelkedő autista gyermekek problémái voltak.

A gyermekjóléti szolgálatoknál dolgozó szakemberek számára az esetmegbeszélő csoport az egyik legfontosabb szakmai fórum. A személyes találkozások lehetőséget teremtenek arra is, hogy a módszertani feladatokat ellátók tájékoztódjanak a területen felmerülő igényekről.

Az 5 alkalommal 60 családgondozó élt a szakmai fejlesztés ezen lehetőségével.

Telefonos konzultáció: Gyermekjóléti Szolgálatunk munkatársai folyamatosan rendelkezésre álltak szakmai kérdések megválaszolására. A megyében dolgozó szakemberek heti rendszerességgel kértek segítséget telefonon keresztül, ha elakadtak az ellátás során. A telefonos konzultációk az egyszerűbb információtól a bonyolultabb eljárásrendek megbeszéléséig terjedtek.

2011-ben 58 alkalommal került sor telefonos konzultációra.

Láncszem módszertani újság szerkesztése: a múlt évben *két alkalommal* jelentettük meg módszertani kiadványunkat. Az újság szerkesztésében, a cikkek elkészítésében Szolgálatunk minden dolgozója részt vett. A Láncszem első félévi számának témája a párkapcsolati problémák voltak. Dr. Rusz Edit szexuálpszichológussal készült interjú mellett, az újság tartalmazott cikkeket a házasságról és a férfiak – nők közötti más együttélési formákról. A második félévi kiadványban a krízissel foglalkoztunk. A krízisben lévő családokkal végzett szociális esetmunka című cikkben sok hasznos, gyakorlati tanácsot találhattak az olvasók. A módszertani újság mindkét számát ingyenesen biztosítottuk a megyében dolgozó gyermekjóléti kollégáknak.

Szupervíziós lehetőség: mivel a családgondozók legfontosabb munkaeszköze saját személyiségük, ezért nagyon fontos ennek a „sérülékeny munkaeszköznek” a karbantartása. Ennek egyik legjobb módszere a szupervízió. A módszertani adatbázisunk frissítésekor – amit

kérdőíves módszerrel szoktunk aktualizálni – megkérdeztük a megyében dolgozó kollégákat szupervíziós lehetőségeikről. A felmérés tanulsága szerint csak kevés szakembernek van lehetősége szupervízió igénybevételére.

Szolgálatunk 4 alkalommal szervezett szupervíziós ülést, amelyen 10 szakember vett részt Heves megyéből. A szupervíziós ülések középpontjában az önismereti tudatosság, a kommunikációs készség és az asszertivitás fejlesztése állt, annak érdekében, hogy a kollégák felelősségteljesebb szakmai döntéseket tudjanak hozni.

Konferencia szervezése: 2011. októberében került sor a hagyományos, éves, akkreditált 1 napos konferenciánkra, Krízishelyzetek és megoldásaik címmel. A téma aktualitását bizonyította, hogy *közel 100 fő* jelezte részvételi szándékát a rendezvényre. 5 elismert szakember, különböző megközelítésből járta körül a krízist és megoldási módjait. Nagyon értékes, a gyakorlati munka során jól használható megoldási módokat kaptunk a konferencia előadóitól.

Módszertani feladatellátásunk a számok tükrében

2011. év

➤ szakmai tanácsadás:	15 alkalom
➤ telefonos konzultáció:	58 alkalom
➤ személyes találkozás:	84 alkalom
➤ információ továbbítás:	160 alkalom
➤ szupervíziós ülés:	4 alkalom (10 fő)
➤ esetmegbeszélő csoport:	5 alkalom (60 fő)
➤ gyermekjóléti szolgáltatások szakmai ellenőrzése:	30 település
➤ konferencia:	1 alkalom (93 fő)

Fenntartói döntés alapján 2011. év végén Hatvan Város Önkormányzata kezdeményezte Szolgálatunk módszertani kijelölésének visszavonását, amely elsősorban finansziális okokra vezethető vissza.

2012-től már nem látunk el módszertani feladatokat.

3. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, az ellátás igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok.

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását intézményünk két telephelyen (Hajós Alfréd úton és Mohács úton) működő Bölcsődéje biztosítja a rászorulóknak részére. 2011-ben további 14 férőhely bővítésére került sor a Hajós A. úton lévő Bölcsődében. A férőhely növekedés további 1 csoport kialakítását jelentette, amihez a szükséges tárgyi és személyi feltételeket Hatvan Város Önkormányzata biztosította. A férőhely bővítést követően 2 telephelyen összesen **108 férőhely (84+24)** állt rendelkezésre a feladatellátáshoz.

A 108 férőhely 2011-ben elegendő volt ahhoz, hogy minden jelentkező igényt ki tudjunk elégíteni.

- **A feladatellátást végző szakemberek száma:**

Hajós Alfréd úti Bölcsőde

- 1 fő bölcsődevezető
- 1 fő élelmezésvezető/adminisztrátor
- 13 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő technikai dolgozó
- 2,5 fő konyhai dolgozó

Mohács úti Bölcsőde

- 1 fő vezető kisgyermeknevelő
- 4 fő kisgyermeknevelő
- 2 fő technikai dolgozó (takarítási és konyhai feladatok)

Összesen: 28,5 fő

A feladatellátást végző szakemberek száma a férőhely bővítésnek megfelelően, 2 fő kisgyermeknevelővel és 1 fő technikai dolgozóval növekedett a 2010. évi létszámhoz képest.

- **A Bölcsőde tárgyi feltételeiben 2011-ben az alábbi változások történtek:**

- A férőhely bővítéshez szükséges csoportszoba kialakítása, bútorok, játékok beszerzése.
- Konyhai eszközök, étkező – tálaló eszközök bővítése.
- 1 db számítógép, nyomtató, élelmezési programmal.

- Alapítványi támogatásból polcok, cipőtároló szekrények és asztalok vásárlása.
- TÁMOP pályázati támogatásból fejlesztő játékok (trambulinok, ugráló játékok, érzékelést és egyensúlyozást fejlesztő labdák) vásárlása.
- Felújítási munkálatok:
Mohács úton kültéri ajtók felújítása, csatorna- és gyermek WC-k cseréje.
Hajós A. úton járdakészítés, támasztó pillérek újravakolása.

• **A bölcsődei ellátás forgalmi adatai:**

Férőhelyek száma	108
Lehetséges gondozási napok száma (108x225)	24300
Teljesített gondozási napok száma	14222
Normatíva szerinti ellátotti létszám (14222:251)	57
Nyitvatartási napok száma	225
Bölcsődét igénybe vevők száma 2011. évben	163
Csoportok száma	8
Ellátotti létszám <i>május 31-i állapot szerint</i>	91
Életkori bontás: 18-23 hó	2
24-29 hó	28
30-35 hó	34
36 hónaposnál idősebb	27
Kedvezményben részesülők	
50 %-os térítési díj kedvezményben részesülők	7
100 %-os térítési díj kedvezményben részesülők (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményi jogosultság miatt)	16

- 2011-ben a bölcsődei **egyéb szolgáltatások** közül a Játsházát működtettük az év első felében. A félév alatt összesen *316 alkalommal* vették igénybe „külsős” gyermekek a szolgáltatást. Létszámbővítést követően már nem volt lehetőségünk az egyéb szolgáltatások nyújtására, mert az új bölcsődei csoport ebben a helyiségben került elhelyezésre.

- **Bölcsődei programok, rendezvények:**

- ❖ Farsangi mulatságunkra februárban került sor, ahová a gyermekek szüleit is meghívtuk. A vidám, jelmezes rendezvénynek mindig nagy sikere van a gyermekek és a szülők körében egyaránt.
- ❖ A Gyermeknapot június elején tartottuk. Az időjárás szerencsére – a korábbi évekkel ellentétben – kegyeibe fogadott bennünket, így a Bölcsőde mindkét telephelye megtelt a programokon résztvevő gyermekekkel és szüleikkel. A gyermeknapi rendezvényünk különlegessége volt, hogy ezen a napon kiléptünk a Bölcsőde kapuján és „átkirándultunk” az 5. sz. Általános Iskola tornatermébe. Itt az általános iskolások egy zenés mesejátékkal kedveskedtek a bölcsődés gyermekeknek és szüleiknek.
- ❖ Bölcsőde-kóstolgtató: augusztusban lehetőséget biztosítottunk a szülőknek és gyermekeknek, hogy ismerkedhessenek a Bölcsődével, ahová szeptembertől járnak. Az új bölcsődések beszoktatása szeptember első hetében indult, a korábbi 7 csoport helyett már 8 csoportban.
- ❖ Mikulás: 2010-ben járt először a Mikulás bölcsődés gyermekeinknél. Mivel jól sikerült a „nagyszakállú” debütálása, ezért 2011-ben már ismerősként üdvözölték a gyerekek és közös énekléssel köszönték meg az ajándékokat, amit hozott.
- ❖ Karácsonyi teadélután: a bölcsődei karácsonyra meghívtuk a szülőket is, akik szívesen vettek részt a közös ajándékbontásban. A szülőket és a gyerekeket saját készítésű süteményekkel és karácsonyi teával vendégeltük meg.

A TÁMOP egészségfejlesztési pályázatának alprogramjaként mozgásfejlesztő foglalkozásokat tartottunk 12 héten át, 2 csoport részére.

A „*Mocorgó*” nevet viselő programon elsősorban azok a bölcsődés gyerekek vettek részt, akik mozgásfejlődése lassúbb, vagy mozgásuk még nem elég harmonikus. Fontosnak tartottuk, hogy azok a gyerekek is kipróbálhassák az eszközöket, akik szociális helyzetüknél fogva ilyen játékokkal még nem találkozhattak (trambulín, ugráló póni, érzékelő és egyensúly labdák).

Hármasikres család gondozási feladatainak segítése: 2011. augusztusáig biztosítottunk kisgyermeknevelői segítséget a család számára, a gyermekek körüli napi teendők ellátásához. Ezt követően felajánlottuk a bölcsődei ellátás igénybevételének lehetőségét, aminek először örült a család, de később mégsem éltek vele.

2011-ben is sor került a Bölcsődék Napja megünneplésére. Ebben az évben ez különös jelentőséggel bírt, mert „Gondoskodó kezek” címen díjat alapítottunk. A díj minden évben a Bölcsődék Napján kerül átadásra, azon két munkatársunk részére, akik a kollektíva döntése alapján, munkájukat tartósan magas színvonalon végzik. Az első kitüntetettek Gábor Józsefné kisgyermeknevelő és Nagy Zoltánné vezető kisgyermeknevelő voltak.

A korábbi éveknek megfelelően 2011-ben is végeztünk elégedettségi vizsgálatot a szülők körében. *A felmérés eredményeit a 4. sz. melléklet tartalmazza.*

4. Gyermekek átmeneti elhelyezésének biztosítása, igénybevétele, tapasztalatai

A gyermek átmeneti gondozásának formái közül Városunkban a **helyettes szülői ellátást** egy fő helyettes szülő két férőhelyen biztosítja. A helyettes szülő munkáját a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói segítik. *2011-ben helyettes szülőhöz történő elhelyezésre nem került sor.* Szintén az átmeneti elhelyezést hivatott szolgálni Városunk a Megyei Önkormányzattal kötött ellátási szerződése, **családok átmeneti szállására** egy család elhelyezésére. *2011-ben ennek igénybevétele nem volt szükség.*

5. A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

- **Gyermekjóléti Szolgálatunknál** 2011-ben szakmai ellenőrzés nem volt.
- **Bölcsődei ellenőrzés:** Augusztusban a Hajós A. úti Bölcsőde férőhely bővítéséhez kapcsolódó helyszíni szemlét tartott a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának szakembere. A helyszíni szemléről írásbeli visszajelzést nem kaptunk.

6. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok.

Gyermekjóléti szolgáltatás

- 2012-től Gyermekjóléti Szolgálatunk már nem lát el módszertani feladatokat. A módszertani teendők nagy részét a feladatellátáshoz rendelt módszertani tanácsadó szakember végezte, ennek ellenére elég sok feladat hárult a Szolgálat többi dolgozójára is. A feladatellátás megszűnésével a családgondozók túlzott leterheltsége is megszűnik, így minden energiájukat az alapellátásra tudják fordítani.

- 2012. első felében történik meg a Gyermekjóléti Szolgálat és a Családi Tanácsadó Szolgálat egy szervezeti egységbe történő integrálása. A korábban önállóan működő szolgálatok közös szervezeti kultúrájának, munkamódjának összehangolása az év kiemelt feladata.
- Jövőbeni célként fogalmaztuk meg a gyermekjóléti szolgáltatásnál egy önkéntes segítői kör kiépítését, akik a gyermekek részére szervezett programjainkon, nyári foglalkozásokon és más teendőkben is segíteni tudják a szakmai munkát.
- Változatlanul fontosnak tartjuk a jelzőrendszer tagjaival a jó munkakapcsolat ápolását, közös képzések, szakmai tanácskozások szervezését.

Bölcsődei ellátás

- 2012. év kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásának megszervezése. A szolgáltatás beindítása előtt a Bölcsődék Napja rendezvényünket is szeretnénk felhasználni az ellátással kapcsolatos ismeretek, információk terjesztésére.
- Jövőbeni céljaink között szerepel a bölcsődei udvari játékok cseréje, bővítése mind a két telephelyen. A bölcsődés korú gyermekek legfőbb tevékenysége a játék, és a jó idő közeledtével egyre több időt töltenek a Bölcsőde udvarán.

7. A bűnmegelőzési program főbb pontjai

A gyermekvédelem bűnmegelőzési feladatainak kapcsán együttműködünk Hatvan Város Rendőrkapitányságával. A rendőrségtől érkező jelzések száma (közvetlenül a rendőrségtől és a rendőrségtől a Jegyzőn keresztül) 2010-ben 13 volt, 2011-ben 17 eset. A jelzések nagyobb százaléka a gyermekek által elkövetett szabálysértés kisebb része a gyermekek sérelmére elkövetett bántalmazás volt. A gyermekek 2 esetben közlekedési szabályokat sértettek meg, 5 esetben garázdaságot, 4 esetben lopást követtek el, de kaptunk jelzést kisebb testi sértésekről, és 1 esetben életveszélyt okozó testi sértésről is.

A bűnmegelőzési tevékenység részeként, elsősorban a kábítószer használat visszaszorítása érdekében, bekapcsolódtunk a Kókusz Klub munkájába. A Klub által szervezett rendezvényeken rendszeresen részt vettek munkatársaink, ahol drogmegelőző felvilágosító tevékenységet folytattak.

Gyermekjóléti Szolgálatunk egy munkatársa 2011-ben önkéntesként csatlakozott a Heves Megyei Áldozatsegítő Iroda munkájához. Információkat közvetít és segíti az ügyintézést a hatvani térségben.

8. Civil szervezetekkel való együttműködés

A területünkön munkálkodó civil szervezetek nagy részével jogszabály írja elő a kötelező együttműködést, jelzőrendszeri tagokként. A „kötelező” együttműködésen túl sikerült jó kapcsolatot kiépíteni a gyermekeket, családokat segítő civil szervezetekkel. Segítjük egymás munkáját, bekapcsolódunk a programokba, közös akciókat bonyolítunk.

A *Polgárőrséggel* együttműködési megállapodást kötöttünk. 2011-ben több alkalommal segítettük közösen a nehéz helyzetben élő gyermeket családot.

A *Máltai Szeretetszolgálat*tól és a *Vöröskereszt*től egész évben kaptunk adományokat az általunk gondozott családok számára.

A *Nagycsaládosok Országos Egyesületének Hatvani Csoportjával* folyamatosan tartjuk a kapcsolatot és több közös programot szerveztünk velük az elmúlt évben is.

A *Szülők a Bölcsődés Gyermekekért Közhasznú Alapítvány* változatlanul segíti a Bölcsődében folyó munkát, tárgyi eszközök biztosításával és a programok szervezésének segítségével. 2011-ben 315 e Ft értékben kaptunk játékokat, foglalkozáshoz szükséges anyagokat és az udvari ágyak festéséhez festéket az Alapítványtól.

Jelen Beszámoló Kelemen Józsefné, a Gyermekjóléti Szolgálat vezetője és Farkasné Farkas Aranka bölcsődevezető által rendelkezésemre bocsátott információk és adatok felhasználásával készült.

Hatvan, 2012. április 05.

Tisztelettel:

Zsitvay Katalin

Zsitvay Katalin
intézményvezető

Képek a Gyermekjóléti Szolgálat programjairól

Húsvét – váró gyermekcsoport

Jászberényi strand – kirándulás

Születésnap parti

Önismereti tábor

Őszi gyermekcsoport

Gyermekkarácsony

2. sz. melléklet

A jelzőrendszer tagjaitól 2011-ben beérkezett jelzések megoszlása:

<i>Jelző intézmény, személy</i>	<i>Hatvan</i>
általános iskola	47
szülő, családtag	15
középiskola	30
más település gyámhivatala	4
védőnők	10
szakellátás	2
hatvani gyámhatóság	-
házi gyermekorvos	3
más település gyermekjóléti szolgálata	7
hatvani rendőrség	7
hatvani rendőrségtől jegyzőn keresztül	10
Nevelési Tanácsadó	1
óvoda	2
Családi Tanácsadó Szolgálat	1
anonim	7
jegyző	51
gyámhivatal	2
más település rendőrsége/ kistérség	-
bölcsőde	1
kórház	1
más település általános iskolája	1
családok átmeneti otthona	-
Intézményfelügyeleti iroda	1
más település középiskolája	11
Pártfogó felügyelő	13
Karitasz	1
<i>összesen</i>	<i>228</i>

Képek a Bölcsőde életéből

Farsang a Bölcsődében

Gyermeknap

**TÁMOP
keretében:**

pályázat

„Mocorgó”

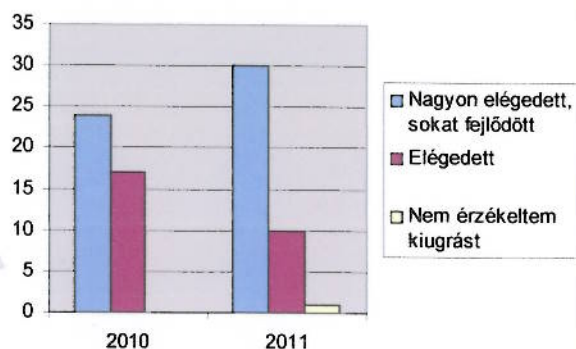
Mikulás látogatása a Bölcsődébe

Karácsonyi teadélután

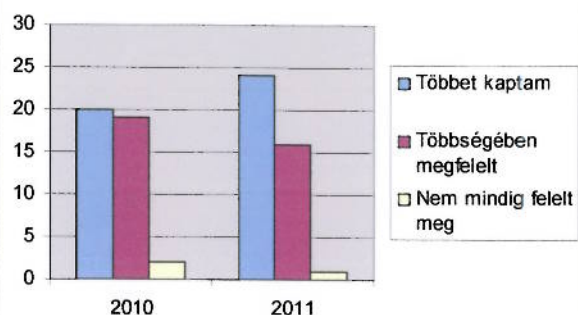

A Bölcsőde szülői elégedettségi vizsgálatának eredményei

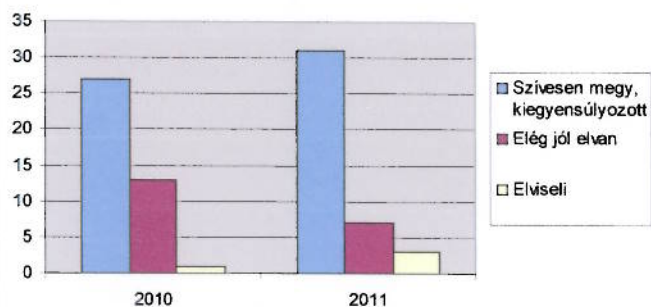
Elégedett gyermeke fejlődésével?

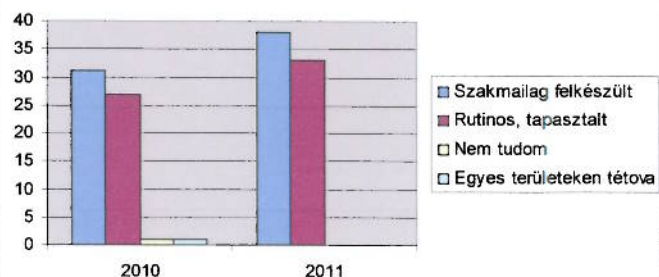
Megfelelt-e az elvárásainak a bölcsődei ellátás?

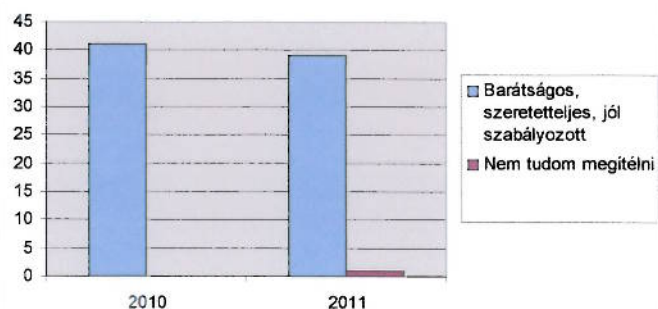
Hogyan érzi magát gyermeke a bölcsődében?

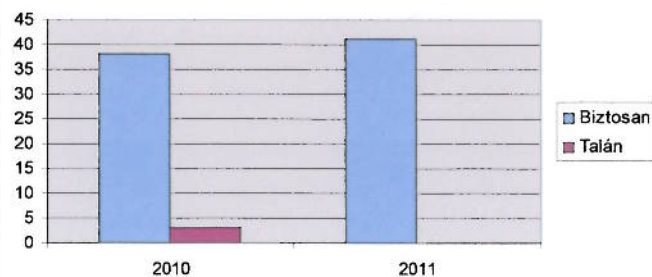
Mi a véleménye a kisgyermeknevelő felkészültségéről?

Milyen a nevelői légkör a csoportban?

Tapasztalata alapján ismét a mi bölcsődénket választaná?

A GYÁMHIVATAL 2011. ÉVBEN VÉGZETT HATÓSÁGI MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE

Az Országgyűlés a jövő nemzedékéért érzett felelősségtől vezérelve a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, továbbá a Magyar Köztársaság Alkotmányában meghatározott gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében, valamint az 1954. évi IV. törvény hatálya alá eső, cselekvőképességében korlátozott vagy abból kizárt személyek érdekeinek megóvása, biztosítása érdekében döntött a gyámhivatalok felállításáról és működtetéséről.

Magyarország Alaptörvénye szintén megfogalmazza azt, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény felhatalmazása alapján jött létre Hatvan Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának Gyámhivatala (továbbiakban városi gyámhivatal) 1997. november 1-jén. A gyámhivatal dolgozói felett a munkáltatói jogokat Hatvan Város Jegyzője gyakorolja, míg a szakmai felügyeletet a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala látja el.

A városi gyámhivatal megalakulása óta körzetközponti feladatokat lát el, illetékességi területe Hatvan városon kívül hét környező településre terjed ki, melyek Boldog, Ecséd, Heréd, Hort, Csány, Nagykökényes és Kerekharaszt.

Magyarország Alaptörvényén túl a városi gyámhivatal feladatainak ellátása során a már említett Gyermekvédelmi törvényben, Családjogi Törvényben, Polgári Törvénykönyvben, A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben, valamint ezen törvények végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint jár el.

A városi gyámhivatal feladat és hatáskörét a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. sz. rendelet 4-12. §-a szabályozza.

Személyi és tárgyi feltételek, kapcsolatrendszer

A városi gyámhivatalnál négy fő dolgozik, akik valamennyien rendelkeznek a jogszabály által előírt szakmai képesítéssel. A gyámhivatal vezetője és ügyintézői területi felosztásban, a jogszabály által ügyintézőre telepített önálló kiadmányozási joggal látják el feladataikat, ami azt jelenti, hogy minden dolgozó valamennyi, a gyámhivatal hatáskörébe tartozó ügycsoporttal foglalkozik, a helyettesítés így zökkenőmentesen megoldható.

A városi gyámhivatal Hatvan Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala Hatósági Irodájának önálló osztályaként működik a hivatal épületén belül. A három egymásba nyíló irodahelyiség technikai eszközökkel jól ellátott, minden ügyintéző rendelkezik a munkavégzéshez szükséges személyi számítógéppel. A nyomtatás és fénymásolás az első irodahelyiségben elhelyezett gépen történik, mely az ügyfélfogadás szempontjából megfelelő. A gyámhivatalnál jelentkező ügyek bizalmas jellegénél fogva célszerű lenne, ha minden ügyintéző külön helyiségben tartózkodhatna.

A jogszabályok elérhetősége és az előírt elektronikus nyilvántartások vezetése megoldott, minden ügyintéző személyi számítógépéről elérhető az internet, CD jogtár, valamint telepített a WinGyer nyilvántartó szoftver, illetve nagyon hasznosnak bizonyul a nemrégiben feltelepített helyi Vizuál Regiszter, melyből a hatvani lakosok lakcím adatairól informálódhatunk. A TakarNet információs rendszerhez való hozzáférés lehetővé tétele nagymértékben megkönnyítette munkánkat a vagyoni és gondnoksági ügyek tekintetében.

A városi gyámhivatal vonzáskörzetébe tartozó települések összlélekszáma megközelítőleg 40.000 fő. Hét településen kell figyelemmel kísérnünk a gyámoltak, gondnokoltak helyzetét, őket személyesen is látogatni szükséges, illetve sok esetben környezettanulmányozást kell elvégeznünk az ügy tisztázása érdekében. Problémát jelent a mindennapi munkavégzésben a közlekedés megoldása. A busszal való közlekedés kényelmes, de időigényes, a hivatali gépjármű pedig csak ritkán áll a rendelkezésünkre, és a legtöbb esetben nem akkor, amikor a látogatás szükségszerűvé válik. Mindez a hivatásos gondnok munkavégzését is nehezíti, ezért nem tudja megoldani pl. azt, hogy a nehezebben közlekedő gondnokoltak hozzá érkező jövedelmét helyszínrre kivigye, azt postai úton kénytelen feladni. (költség és időigényes)

A városi gyámhivatal tevékenysége során szoros munkakapcsolatban áll a települési önkormányzatok jegyzőivel, a városi gyámhivatalokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, családsegítő szolgálatokkal, földhivatallal, a jelzőrendszerben részt vevő társszervekkel, -különösen rendőrséggel, ügyészséggel, védőnőkkel, háziorvosokkal, pszichiáterekkel, kórházi szociális gondozókkal, oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel -, gyermekotthonokkal, nevelőszülőkkal, gyámokkal, gondnokokkal, bírósági végrehajtókkal, hivatásos pártfogókkal, pénzügyekkel, bírósággal, ügyvédekkel, közjegyzőkkel, a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központtal, a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalával.

A társszervekkel az évek során nagyon jó munkakapcsolat alakult ki, különösen szoros ez a munkakapcsolat az önkormányzatnál alkalmazott hivatásos gondnokokkal, aki jelenleg 31 fő olyan gondnokság alatt álló személy törvényes képviselőjét, vagyonkezelését látja el, akiknek családjuk, hozzátartozójuk nincs, vagy ők nem vállalták ezt a feladatot.

Az előző évi tájékoztató óta eltelt egy év tapasztalatai

A gyámhivatalnál iktatott ügyiratok száma évek óta folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, amely betudható egyrészt a jogszabályi változásoknak is, de annak is, hogy az egyes ügytípusok bonyolultabbá válása következtében a hatósági döntés megszületéséig lényegesen több irat keletkezik.

A városi gyámhivatal feladat-és hatáskörébe tartozó ügytípusok közül kiemelkedően magas arányt képviselnek a gondnoksággal és a gyámsággal kapcsolatos ügyek. Sajnos jelentősen megnőtt a pszichiátriai betegek és ezzel együtt a bírósági perindítások száma, a gyámnevezéssel, gyámváltással kapcsolatos ügyek, az egyre nehezedő gazdasági körülmények miatt a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezését igénylő szülők, gyámok száma, ezzel egyidejűleg pedig csökkenő tendenciát mutat a vagyonnal rendelkező kiskorúak, gondnokoltak száma. Az ingatlanok kölcsönrel való megterhelését már csak nagyon szigorú feltételek teljesülése esetén hagyja jóvá a gyámhivatal.

Ügyfélkörünk életkor és társadalmi réteg tekintetében – a még meg nem született gyermektől kezdve a volt ügyfelünk halála utáni hagyatéki eljárás lezárásáig -igen kiterjedt. A gyámhivatalhoz fordulók igényeinek, elvárásainak megfelelés minden nap komoly szakmai kihívást jelent, hiszen nagyon eltérő élethelyzetű, felfogású, kultúrájú, nem ritkán teljesen analfabéta vagy értelmileg súlyosan akadályozott ügyfelek körében kell magas színvonalú munkát végeznünk. Amellett, hogy elsősorban hatósági, döntéshozó, esetenként végrehajtó feladatunknak kell eleget tennünk, családok, egyének legintimebb problémáit, magánszférába tartozó gondjait, kilátástalannak tűnő élethelyzetét, felfokozott feszültségét, indulatait kell megfelelő módon kezelni.

Hatósági ügyek intézése és ügyiratforgalma

A gyámhivatalnál iktatott ügyiratok száma 2011-ben összesen 9284 (alapszámon iktatva 1784 db, alszámmal iktatva 7500 db) volt, ebből 1212 a határozatok, 212 a végzések száma. Az állampolgárok 4 esetben éltek jogorvoslati lehetőségükkel, az ügyészség pedig 2 alkalommal nyújtott be óvást. A felettes hatóság 2 esetben helybenhagyta az első fokú döntést, 2 esetben a határozatot megsemmisítette és új eljárás lefolytatására kötelezte az eljáró hatóságot, 2 esetben pedig a határozat saját hatáskörben való visszavonására került sor.

A 2011-es évben a gyámhivatalhoz 18 **gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése** iránti kérelem érkezett. Ebből 14 esetben került sor a bíróság által megállapított összeg megelőlegezésére, 4 esetben a kérelem elutasításáról kellett dönten. Ismételt megelőlegezésre a tartásdíj összege (3+3 év) 1 esetben. A tárgyévben 16 esetben járt le a megállapított időtartam, 14 esetben kellett a folyósítás felfüggesztéséről dönten. A kifizetett összeg 2011-ben 2.797.000,- Ft, mely tartalmazza az előző három évben megelőlegezett, „göngyöltett” összegeket is. A tartásdíj megelőlegezése teljes egészében az állami költségvetésből kerül finanszírozásra, az önkormányzatra terhet nem ró.

Ezen ügytípusnál megfigyelhető sajnos az a tendencia, hogy a bíróság által gyermektartásdíj fizetésére kötelezett szülő hosszú évekig nem tesz eleget fizetési kötelezettségének kiskorú gyermeke(i) vonatkozásában, csak akkor, amikor a gyámhivatal a kérelmet a tartásdíjra jogosult szülőtől felveszi és az eljárást megindítja. A kötelezett tartva a tartásdíj meg nem fizetésének jogkövetkezményeitől- adóhátralék pótlékokkal és kamatokkal, ügyészi eljárás – egy-két hónapig fizet tartásdíjat- ezzel a megelőlegezési folyamatot „megakasztja”- majd ismételt nem tesz eleget a fizetési kötelezettségének.

Otthonteremtési támogatásra jogosult az a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőtt – 18 – 30 éves korig – akinek lakáshoz jutása, tartós lakhatása e módon biztosítható. A támogatás összege változó, függ az átmeneti/tartós nevelésben eltöltött évek számától, a fiatal felnőttnek a nagykorúvá válásakor meglévő vagyona nagyságától. A támogatás felhasználható építési telek, lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére,

felújítására, államilag támogatott lakásprogramban vagy lakáselőtakarékosági programban való részvételre, hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. A támogatás nem jelent anyagi terhet az önkormányzat részére, mert ezt a központi költségvetésből finanszírozza az állam. Ebben a támogatási formában 2011-ben 4 fiatal felnőtt részesült, részükre összesen 4.877.000,-ft került kifizetésre.

A tárgyévben az engedélyezett **örökbefogadások** száma 4 volt, örökbe fogadhatónak sajnos egy gyermeket sem lehetett nyilvánítani. Házastársi nyílt örökbefogadás az elmúlt évben 2 volt, egyéb rokon általi örökbefogadás 1 esetben volt, ideiglenesen örökbefogadónál elhelyezett 1 fő volt. Az, hogy kevés örökbefogadásra kerül sor éves szinten, nem biztos, hogy a hosszadalmas eljárás következménye, ebben szerepet játszik az is, hogy sajnos az állami gondoskodásban élő gyermekek életkor, nem, egészségi állapot és egyéb tekintetben nem felelnek meg az örökbe fogadni szándékozó szülők elvárásainak.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre a gyámhivatal részéről akkor kerülhet sor, ha a gyermek közvetlen életveszélyben van, vagy az elhelyezés elmaradása súlyos személyi, anyagi, erkölcsi kárral járna a gyermek vonatkozásában. Szerencsére a 2011-es évben ilyen intézkedés megtételére a gyámhivatal részéről nem került sor, 4 gyermeket viszont más szerv helyezett el, akik ügyének felülvizsgálatát a gyámhivatal elvégezte. Az elhelyezések során figyelembe vettük az elhelyezés szempontjából szóba jöhető személyeket, szülőket, rokonokat, nevelőszülőket, intézményeket. Ezek az elhelyezések összesen 4 kiskorút érintettek, akik közül 2 gyermek úgynevezett harmadik személynél, (rokon, egyéb hozzátartozó) 1 gyermek gyermekotthonban, 1 gyermek pedig nevelőszülőnél került elhelyezésre.

A gyámhivatal 49 gyermek **családi jogállását rendezte** 2011-ben, melyből 41 esetben tettek a gyermekre nézve teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, 8 gyermek esetében pedig képzelt szülő adatai kerültek az anyakönyvbe bejegyzésre. A nehéz gazdasági körülmények a családok életét olyan értelemben is befolyásolják, hogy nehezebben kötnek a párok házasságot, inkább az élettársi kapcsolatot választják, így kevesebb az esetleges szétválás esetén a bontóper (költsége jelentősen megnövekedett), a vagyonmegosztási procedura. Sok kismama eleve nem kívánja megnevezni a gyermeke vér szerinti édesapját, annak felelőtlen életvitele miatt, vagy pedig azért, mert a gyermek születésekor a kapcsolat már megromlott. Sajnos a képzelt apa adatainak bejegyzésével történt családjogi helyzet rendezése nem teszi lehetővé a tartásdíj fizetési kötelezettség megállapítását sem, így az anya még nehezebb anyagi körülmények közé kerülhet.

A 2011-es évben kezdeményezett szülői, nagyszülői kapcsolattartási kérelmek száma 7 volt, a végrehajtással kapcsolatos cselekmények száma 5. A kapcsolattartási ügyek vonatkozásában a kevés ügyszám nem jelenti azt, hogy az ezzel kapcsolatos ügyintézés, jegyzőkönyvezés egy-egy esetben nem tart akár évekig is, számos esetben a gyermek születésétől a nagykorúvá válásáig fennállnak a problémák. A szülők, nagyszülők nehezen fogadják el azt, hogy ha a családon belül nem képesek egymással szót sem váltani, „felülről” egy hivatal csak hatósági eszközökkel tud segíteni. Ezeknél az ügyeknél a gyámhivatali dolgozóknak pszichológiai ismeretekre is szüksége lenne.

2011-ben 4 gyermek került **átmeneti nevelésbe**, mivel az ideiglenes hatályú elhelyezést követően csak gyermekvédelmi gondoskodásba vétellel lehetett az egészséges testi-szellemi-erkölcsi-érzelmi fejlődését biztosítani. Nem találtunk a gyermekek nevelésére alkalmas szülőt, vagy más hozzátartozót. Így az év végén nyilvántartott átmeneti nevelt gyermekek száma 35-

re változott. Tartós nevelésbe vétel, mely a szülői felügyeleti jog bírói úton történő megszüntetésének következménye- nem történt, jelenleg nincs nyilvántartott tartós nevelt gyermek.

Utógondozás elrendelésére 2 fiatal felnőtt kérésére került sor az átmeneti **nevelésének** megszüntetését követően, **utógondozói ellátásban** 1 fő fiatal felnőtt részesült, ő az utógondozás mellett folyamatos havi pénzbeli juttatást is kap 24. életéve betöltéséig, illetve a jogosultsági feltételek fennállásáig. Az utógondozó egy évig látja el a fiatal felnőtt segítségét a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés után, illetve amennyiben az átmeneti nevelés nem a nagykorúvá válással szűnik meg, a gyermek nagykorúvá válásáig látja el ezt a feladatot. Ha a fiatal felnőtt 30 éves korig otthonteremtési támogatást igényel, akkor újra rendelhető számára utógondozó, a támogatás igénybevételevel kapcsolatos ügyintézésig, a támogatással való elszámolásig.

Gyámság alá 10 gyermek került az elmúlt évben, 7 gyermek gyámja családba fogadó személy, 1 gyermek gyámja harmadik személy, 1 gyermek gyámja nevelőszülő, 1 gyermek gyámja gyermekotthon vezető. Számadásra 35 gyám köteles, a tárgyévben 9 gyermek gyámsága megszűnt, ebből 7 gyermek nagykorúvá vált, 2 gyermek vér szerinti családjához került. Nyilvántartásunkban szereplő nevezett gyám 4 személy, a gyámságból kizárt szintén 4 személy.

Gondnokság alatt 2011. december 31-én 135 fő állt, ebből 68 főt cselekvőképességet kizáró, 67 főt pedig cselekvőképességet korlátozó gondnokság hatálya alá helyezett a bíróság. Az önkormányzatnál megbízásos jogviszonyban álló 1 fő hivatásos gondnok látja el 31 fő törvényes képviselőt, vagyonkezelését, 104 főnek egyéb gondnoka van. Számadásra 93 gondnok köteles, ők eleget tettek számadási kötelezettségüknek. Gondnokoltjaink közül 49 fő rendelkezik gyámhatósági fenntartásos betétállománnyal, a nyilvántartott összeg az év végén 34.788.000,- Ft volt. 77 fő gondnokolt rendelkezik ingatlan tulajdonnal.

A betétszámlák vezetésére Hatvan városban két pénzügyintézet vállalkozott, az OTP Bank Nyrt. és a Budapest Bank Nyrt., a törvényes képviselők e két pénzügyintézet között választhatnak. (A gyámhivatal levélben megkereste a városban működő összes pénzügyintézetet arra vonatkozóan, hogy vállalják-e a gyámi betétszámlák vezetését.)

A gyámhivatal 2011-ben 246 ingó-és (vagy) ingatlan **vagyonnal rendelkező kiskorút** tartott nyilván, az ő ügyeikben 8 esetben elidegenítéssel, megterheléssel kapcsolatos ügyekben kellett dönten. Amennyiben az eljárás során a gyámhivatal megállapítja azt, hogy a gyermek és a szülő között érdekellentét áll fenn, minden esetben eseti gondnok kirendelésével gondoskodik ennek feloldásáról. Az eseti gondnok megvizsgálja az ügy összes körülményét és ennek ismeretében dönt arról, hogy a vonatkozó szerződéseket aláírásával ellássa-e vagy sem. Az eseti gondnok gyámhivatalnak tett jelentése nagymértékben megkönnyítette az elmúlt évben a vagyoni ügyeken történő döntést, melyet a szülők is elfogadtak. Egy esetben élt fellebbezési jogával a kérelmező, de a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala jóváhagyta az elsőfokú döntést.

Gyámhatósági fenntartásos betétállománnyal 63 gyermek rendelkezett, melyben összesen 46.956.000- ft volt elhelyezve.

A gyámhivatalnál az elmúlt évben cél-átfogó-vagy témaellenőrzés a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részéről nem történt.

A Heves Megyei Főügyészség a 2010-es évre vonatkozó kapcsolattartási ügyeket kérte be vizsgálatra, az iratokat visszaszármaztatta.

Folyamatos a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése iránti ügyek bekérése mind a Heves Megyei Főügyészség, mind pedig a Hatvani Városi Ügyészség részéről.

Az elmúlt évben óvás két esetben történt, melynek orvoslása saját hatáskörben rendeződött.

Hatvan, 2012. április 17.

Kozák Erika
gyámhivatalvezető